

ПРОБЛЕМИ МОТИВАЦІЇ СТВОРЕННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Хоменко І.І.

*Центр досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій
НАН України, м. Київ*

В нинішніх політичних умовах в Україні набуває вагомого значення питання мотивації створення об'єктів права інтелектуальної власності (ОПІВ). Кабінетом Міністрів України було прийнято постанову № 496 від 12 червня 2019 р. розроблену Мінекономрозвитку, згідно якої розміри зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти права інтелектуальної власності в Україні підвищено в 3-9 разів. В зв'язку з цим варто розглянути думку фахівців з цього приводу. Олена Довідна (Асоціація правників України) говорить: «...в Асоціації правників України прогнозують, що українські підприємці взагалі будуть змушені відмовитися від охорони об'єктів інтелектуальної власності через суттєве підвищення зборів. Крім того, розмір збору за поширення в Україні міжнародної реєстрації торговельної марки за Мадридською процедурою становить 100 швейцарських франків за 3 класи (приблизно 2600 грн.). Натомість за подання заявки за національною процедурою слід заплатити 13800 грн. Отже, для нерезидентів збір у 5 разів менший, ніж для українських заявників». Тобто, національний підприємець може опинитися в залежності від іноземних розробників [1].

В той же час, на парламентських слуханнях: «Побудова ефективної системи охорони інтелектуальної власності в Україні», заступник голови Комітету з питань економічного розвитку Роксолана Підласа зазначила: «За даними Глобального індексу конкурентоспроможності, в 2019 році Україна займає 118 місце в світі за рівнем захисту прав інтелектуальної власності, що гірше ніж в Росії чи Молдові, а також гірше, ніж в Китаї, який відомий тим, що копіює технології», - сказала народний депутат. Вона підкреслила важливість питань інтелектуальної власності на економіку, оскільки: «В основі економічного зростання лежить підвищення продуктивності праці, якого можна досягти тільки через модернізацію та освоєння інноваційних технологій». «Нам потрібні і високі технології і в сільському господарстві, і в промисловості і, бажано, їх не імпортувати, а виробляти всередині країни», сказала Роксолана Підласа, додавши, що визначальною для цього є система інтелектуальної власності та побудова мостів між наукою та бізнесом» [2]. Враховуючи вищенаведене та згадуючи досвід минулого, як один з кроків, варто повернутися до стимулювання винахідництва та пільг в деяких сферах життя, а також підвищення престижу винахідництва. Наприклад, повернути авторську винагороду при отриманні патенту на відповідні ОПІВ, заслуженому винахіднику дати право на отримання квартири поза черги, чи з оплатою 50 % за житло; поза конкурсний прийом до вищих навчальних закладів тощо.

Література:

1. Довідна О. Патент на марнотратство / Довідна О. // Газета «Закон і Бізнес». – 28.09 – 04.10.2019. – № 38 (1440) – Електронний ресурс: https://zib.com.ua/ua/139373-ukrainski_pidpriemci_vidmovlyatimutsya_vid_ohoroni_ip_cherez.html
2. Інформаційне управління Апарату Верховної Ради України. – 16 грудня 2019 р.